

§ 5. For den periode, hvormed overenskomsterne forlænges, sker tilsvarende forlængelse af den til overenskomstforholdet knyttede fredspligt.

§ 6. Spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af de ved denne lov forlængede

overenskomster og aftaler m. v. afgøres efter de sædvanlige faglige regler for det pågældende område.

§ 7. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved gennemførelsen af loven om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v. nr. 48 af 11. marts 1975, blev den væsentligste del af det grønlandske arbejdsmarked undtaget fra lovens bestemmelser, idet disse ikke kunne anses for forenelige med den målsætning, som folketinget ved behandlingen af den grønlandske tjenestemandsløvgivning i 1971 fandt burde gælde for statens lønpolitik i Grønland. Ministeren for Grønland blev ved den lejlighed pålagt at søge udlignet de meget store lønforskelle mellem på den ene side de lavtlønnede grupper inden for Grønlandsk Arbejdersammenslutnings område og på den anden side tjenestemændene og ansatte efter overenskomster med danske organisationer. Fortsættelsen af en sådan lønpolitik vil navnlig ikke kunne forenes med lovens bestemmelser om adgang til egentlig taktregulering.

I betragtning af, at såvel hjemmehørende som ikke-hjemmehørende tjenestemænd og ansatte efter overenskomster med danske lønmodtagerorganisationer normalt har en højere disponibel indkomst efter fradrag af indkomstskat end tilsvarende danske grupper, må det imidlertid anses for uheldigt, om fritagelse af det grønlandske arbejdsmarked for lovindgreb over for lønfastsættelsen skulle medføre, at disse grupper ved aftale eller overenskomst fik mulighed for at opnå større lønfremgang end tilsvarende danske grupper.

For at hindre en sådan udvikling har regeringen fundet det nødvendigt, at der gennemføres et særligt lovindgreb, der kan begrænse lønfremgangen på den del af det grønlandske arbejdsmarked, hvor løn- og ansættelsesvilkår normalt fastsættes ved overenskomster eller aftaler med danske lønmodtagerorganisationer.

Da de hensyn, der ved det danske lovindgreb har ført til, at dyrtidsregulering fremover skal ske på grundlag af et reguleringspristal med januar 1975 som basis (= 100) og med et ensartet ørebeløb pr. time til samtlige lønmodtagere, også gør sig gældende i Grønland, anser regeringen det for rigtigt, at der gennemføres en tilsvarende ændring af dyrtidsregu-

leringen på det grønlandske arbejdsmarked. Imidlertid er lønniveauet for den væsentligste del af de grønlandske lønmodtagere, der aflønnes efter overenskomster inden for Grønlandsk Arbejdersammenslutnings område, betydelig lavere end i Danmark, hvorfor de ensartede dyrtidsportioner for ikke at give overdækning til disse grupper nødvendigvis må fastsættes til et lavere ørebeløb end i Danmark. For tiden udgør dyrtidsportionerne inden for Grønlandsk Arbejdersammenslutnings område 21 øre pr. time for voksne arbejdere.

De ved det danske lovindgreb fastsatte lønforbedringer er for alle dele af arbejdsmarkedet baseret på den af forligsmanden til Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark udleverede skitse af 4. marts 1975 til en 2-årig overenskomst. Et tilsvarende grundlag for lovindgrebet på det grønlandske arbejdsmarked findes ikke, og forligsskitsens indhold kan efter regeringens opfattelse ikke umiddelbart overføres, bl. a. på grund af den forskellige indkomstbeskatning, der vil bevirke, at forbedringerne vil føre den disponible indkomst væsentligt mere i Grønland end i Danmark. Regeringen har på denne baggrund fundet det rimeligt, at de i forligsskitsen indeholdte forbedringer reduceres under hensyntagen til de afvigende indkomstforhold i Grønland.

Målsætningen om lønudjævning mellem de forskellige lønmodtagergrupper i Grønland forhindrer som nævnt, at der i Grønland indføres egentlig taktregulering for lønmodtagere, der hidtil har haft procentvis dyrtidsregulering. Det må imidlertid anses for rimeligt, om der også i Grønland gives mulighed for en supplerende regulering af lønningerne for disse grupper, blot med den begrænsning, der følger af kravet om lønudjævning.

Ved at undtage overenskomster og aftaler m. v. indgået med organisationer med hjemsted i Grønland for lovforslagets bestemmelser om forlængelse af overenskomster m. v. har man sikret, at lavtlønsgrupperne inden for Grønlandsk Arbejdersammenslutnings område vil kunne opnå lønfremgang i perioden.